

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin tarafından, Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.
19.06.2023

Prof. Dr. Fethi Açıkel
İstanbul Milletvekili

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Diyanet İşleri Başkanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında imzalanan bir protokolle yürürlüğe giren "Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum (ÇEDES)" projesinin, ek protokolle genişletilmesi ile birlikte Milli Eğitim Bakanlığı'nın, Anayasa Madde 42 ve 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na ve bakanlık mevzuatına aykırı olarak temel görevlerini devrettiği hukuksuz ve liyakatsiz bir durum ortaya çıkarmıştır.

Mesleki liyakat ve yetkinlik ilkelerine, laik ve bilimsel eğitim temeline zarar verecek olan, eğitim sistemimizdeki ve okullarımızdaki acil ihtiyaçları çözmekten uzak bu proje, mevcut sorunları ihmal ederek daha da derinleştireceği gibi, başta mesleki yeterliliği haiz öğretmenlerimizi, tüm eğitim bileşenlerini bilhassa pedagojik alan uzmanlarını ve yakıcı, gerçek sorunlar karşısında çözüm bekleyen öğrenci ailelerimizin taleplerini hiçe saymaktadır.

Türkiye'de, pek çok akademik çalışma, madde kullanımına başlama yaşının 10'lu yaşlara kadar düştüğünü göstermektedir. Türkiye, Avrupa Birliği ülkelerine kıyasla madde kullanımı bağlantılı genç ölümlerinin en yüksek olduğu ülke haline gelmiştir. Okul çevrelerinde ve mahallelerde gerekli önleyici güvenlik tedbirleri ve gerekli sağlıkçı personel ve altyapı hizmetleri sağlanmadığı için lise hatta ilköğretim okulları önlerinde uyuşturucu madde satışı her geçen gün göz göre göre yaygınlaşmaktadır. Psikolojik Danışmanlık ve rehberlik öğretmeni açığı nedeniyle, okullarımızda şiddet, akran zorbalığı, küçüklere cinsel istismar ve güvenlik sorunları yaygın ve kalıcı hale gelmektedir. Gençlerimiz ve çocuklarımız onlarca yıldır maruz bırakıldıkları bu tehlikeler karşısında anayasamızın, yasaların ve sosyal devletin koruyucu mekanizmalarından mahrum bırakılmaktadır.

Okullarımızda öğrenciler ile pedagojik formasyon ve mesleki yetkinlik kriterlerinden uzak muhatapların, eğitim ve öğretim süreçlerine dahil edilmesi genç kuşakların mevcut sorunlarına çözüm üretemeyeceği gibi, eğitim sistemimize telafisi olmayan bir yetki karmaşasına yol açarak, mesleki liyakat ve hiyerarşiye büyük zarar verecektir.

Türkiye’de ataması yapılmayan binlerce rehber öğretmen, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik uzmanı ve atanmayan yüzbinlerce yetişmiş öğretmen varken ayrıca hak ettiği halde yönetici pozisyonlara siyasi gerekçelerle atanmayan kıdemli ve liyakatli eğitim yönetici kadrolar mevcut iken, ÇEDES gibi protokollerle eğitim sistemimizdeki acil ve gerçek sorunları çözmek mümkün değildir. Mesleki kriterlerden ve yetkinliklerden uzak bir biçimde tayin edilen palyatif, geçici kadrolar ve yaşamsal sorunlara dogmatik yaklaşımlarla öğrencilerin geleceğini güvence altına almak mümkün değildir. Benzeri neredeyse hiçbir gelişmiş ülkede görülmeyen ÇEDES vb. Protokol ve iş birliği projeleri, çağdaş eğitim felsefesi ve kurumsal ciddiyetle bağdaşmamaktadır.

Okullarda değerler eğitimi dahil verilecek tüm eğitimler, Anayasamızın, Milli Eğitim Temel Kanununun ve Öğretmenlik Meslek Kanununun tanımladığı ve öngördüğü şekilde; eğitimde formasyon ve yetkinlik sahibi, çağdaş uygarlığın mimarı olan öğretmenlerimiz tarafından verilmelidir. Zira Cumhuriyetimizin temel değerlerine, öğrencilerin gerçek pedagojik ve etik gereksinimlerine ve dogmatizmden uzak bilimsel ve laik eğitim felsefesini yaşama geçirecek olanlar, yetkinliği ispatlanmış, Cumhuriyetimizin fedakar öğretmenleridir.

Bu nedenle; ÇEDES vb. Protokol ve iş birliği projeleri ile, üçüncül muhatap ve kuruluşları eğitim alanına keyfi ve sathi şekilde dahil ederek eğitim sistemimizde daha fazla bir yetki, uzmanlık ve hiyerarşi karmaşasına yol açmak doğru değildir.

Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılı’nda Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün ‘fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür yeni nesiller, fedakâr öğretmenlerin eseri olacaktır’ düsturundan hareketle; Cumhuriyetimizin yetkin eğitim camiasının ve uzmanlarımızın uyarılarının gereği yapılmalıdır.

Son dönemde, Kamuoyunda ÇEDES protokolü merkezli ciddi bir tartışma ortamı oluşmuş ve başta eğitim camiası ve öğrenci velileri olmak üzere tüm kamuoyunun bilgilendirilme ihtiyacı bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) “Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum (ÇEDES)” projesi kapsamında görevlendirilen Manevi Danışmanların, mevcut öğretmenlerimizin yerine getirmedeği düşünülen hangi görevleri yerine getirmesi beklenmektedir?
- 2) Manevi Danışmanların mesleki ve pedagojik yetkinlikleri nelerdir ve hangi ölçme-değerlendirme kriterleri çerçevesinde görevlendirme yapılmaktadır? Bu görevlendirmelerin, bakanlığın yetki ve sorumluluk alanlarını ihlal etmesi ve aleni yetki çatışması durumunda ne tür tedbirler ve idari tasarruflar ön görülmektedir?
- 3) ÇEDES projesi kapsamında görevlendirilen Manevi Danışmanların, Millî Eğitim Bakanlığı ve denetleme mekanizmaları karşısında mesleki ve idari sorumluluğu nedir?

4) Türkiye’de kaç okula, İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından projeyle ilgili resmi yazı gönderilmiştir? ÇEDES projesi kapsamında görevlendirilen Manevi Danışmanların sayısı nedir?

5) 2021-2022 Örgün Eğitim İstatistiklerine göre toplam okul sayısı 70.383’tür. Bu okullardaki toplam rehber öğretmen, PDR uzmanı kadrosunda kaç kişi çalışmaktadır?

6) Okullarımızdaki madde bağımlılığı başta olmak üzere güvenlik sorunlarına yönelik olarak bakanlığınız tarafından ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?